

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr. Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven félévnek a kiadó hivatalban. Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben nem vétethetnek.

Hirdetések díjai: a háromhavas petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beckereken, hova az előfizetési penzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési fölhívás a „Torontál” jövő ápril havi negyedére.

Uj programmot nem adunk. Maradunk a régienél, azon kijelentéssel, hogy most a Deakpárt elvei helyett az egyesülés folytán alakult „szabadelvű párt” elveit tettük magunkévá, s e mellett fogunk sikra szállani.

A többire nézve fentartjuk most is lapunk alapításánál kiadott programunkat. Nem használunk hangzatos frásisokat, nem hivatkozunk multunkra, s nem dicsekszünk a kivívott eredményekkel; de mégis meglepődéssel, sőt talán némi büszkeséggel említhetjük fel, hogy lapunk a mult évek nyomasztó csapásai alatt is méltó pártfogásra talált. E pártfogást nem magyarázhattuk másra, mint arra, hogy lapunkra megyénknél szüksége van, s hogy annak irányával olvasóink is meg vannak elégedve.

Mi ezentúl is mindent el fogunk követni, hogy a „szabadelvű párt”, melynek elveit magunkévá tettük, mindenki által azon tiszteletben tartassék, mely ily nagy haladó pártot, s annak kormányát méltán meg is illeti.

Előfizetési ára: Egész évre 6 ft. — félévre 3 ft. — negyedévre 1 ft. 50 kr. Az előfizetési penzek egyszerű postátalvánnyal a „Torontál” kiadó hivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Kelt Nagy-Beckereken, 1875. évi márczius 23-án.

Balás Frigyes. a „Torontál” felelős szerkesztője.

Budapest, ápril 2-án.

(Cs.) Hetek választanak már el bennünket a jelentőségteljes naptól, mely a Wenkheim-Tisza kabinet kinevezését Magyarország népeinek hírül vité, és az ösztönözni megnyugvás, melyet e nagy horderejű és politikai életünknek ez időszerte legnevezetesebb eseménye ország-szerte keltett, napról napra újabb tápot nyer oly körülmények által, melyek egybevetéséből igazolva látjuk a közvélemény azon örömdetes hitét, mely a két nagy párt egyesülésében szebb napok megvirradását látja.

A kétségbejött agonia, mely a nemzetet erőtt vett, oszlik, a pártok meddő küzdelme, mely az ország belserveszkedésére irányuló tevékenységet oly nagy mértékben megszibasztotta, megszűnt, és a vidéken megindult fontos és a jelen helyzetből szükségszerűleg kifolyó pártmozgalom nap nap után fennen hirdeti, hogy a fusio örömdetes hódításokat tesz egyik megye határszélétől a másikig.

Kiket a közjogi válaszfal eddig nyolcz éven át ketté osztott, most ismét összekerülnek, és fölismerve a helyzet exigentiáit, személyes és pártbeli tekintetek háttérbe szorításával, s mint Horváth Boldizsár közelebb tartott szombathelyi beszédében oly szépen megjegyzi „az önmegtagadással egy vonalra emelkedett hazaszeretettel” vállvetett munkával megvalósítani készülnek azt a rég óhajtott alapot, „melyen erős kormány alakulhasson mindazon bajok elhárítására, a melyek erkölcsi és anyagi jólétünkön oly aggasztó csorbákat ejtettek, s melyek minden eddigi alkotásainkra a félrendszabályok és a rendszertelenség átkát nehezítették.”

Nyolcz év előtt egy nagy politikai tett határozta meg a pártok alakulását, s a párt, mely hazánk újabb alkotmányos

korszakát inaugurálva, s az ország kormányát éveken át kezében tartá, tömören sorakozott bizalmának választottjai mögött mindaddig, míg a zászlójára irt jelszó képezte célját a küzdelemnek, de a mint ennek célja megváltozott, s egy határozott rendszer s egy biztos irány hiánya mindinkább érezhetőbbé vált, — a heterogen elemek elvesztették erejük egységes rugékonyságát, alakukat egykori tömörségét, nagyobb szabásu actióra képtelenné lettek, s a parlamentarizmus kormány a törvényhozó test kebelében compact és biztos többségre, a zilált pártviszonyoknál fogva nem számíthatván, erőteljes és egységes akciót, ki nem fejtethet, s a politikai és pénzügyi válságok egymást érték. Ma ez a deakpárt és balközép egyesülése folytán megváltozott. A parlamentben a régi pártok megszűntek, az elkeseredett harczt folytatott felek baráti kezet nyújtva, a belpolitika elvei alapján alakultak, s letörtetvén a közjogi kérdések a napirendről, lehetőségessé vált a létező rokon-elemeknek a haladás kérdései szerinti tömörülése, és ennek folytán végre egy egységes akción és reakción alapuló parlamentarizmus élet kifejlődése. Ime ez a fusio első gyümölcse.

A második, melyet éppen ez elsőnek alapján várhatunk egy erős, kezdeményező kormány, és határozott politikája, mely nem csak a papíron van megállapítva, de él, hat, működik; elég higgadt arra, hogy chimeraek után ne induljon, és elég hatalmas és erős, hogy a magyar államot fenyegető komoly természetű nemzeti igaztalanságok között és tetlenül ne nézze, hanem a nemzetiségi igaztalanságok szemben erélyes és tervszerű működést fejtessen ki, és leverjen minden tényt, meghússon minden törekvést, melynek takargatott éle az ország teste ellen irányul, és fejére lépjen a kigyóknak, melyeket eddig részben saját gyengeségünk táplált a haza kebelében. Így, csak így válhatik Magyarország olyan birodalomná, mely a magyar állam-észme égisse alatt, különböző népfajait, bármely nyelvet beszéljenek is, egyenlő igazsággal, egyenlő jóakarattal, érdekeik és sajátjaik egyenlő tekintetbe vételével van hivatva fölkarolni. Az ily politikának üdvös hatását, mihamar érezni fogjuk a nemzeti szellem ébredésében és a nemzeti öntudat teljességében.

A fusio jó hatását tapasztalni fogjuk a parlament működésében, mert azon nyomorult huzavona helyett, melynek a törvényhozás terme évek óta volt színhelye, és hol a törvényhozás emelkedettség, remény és kilátás nélkül fásultán és kedvetlenül rombotolta munkáját, most az egészséges pártalakulás folytán a törvényhozó munka nehézkes gépezete gyorsabb kerekelt oldott, a keblekben föléledt a csüggeleg remény, az egység és egyetértés visszatért, az erők észszerű elhelyezkedése, és összhangzatos működése helyre állt, egyszóval a zsibasztó kód helyett, munkára serkentő friss szél lengedez.

De látni fogjuk a jó hatást a mármár végenyészetnek indult magyar társadalom terén is, látni fogjuk, hogy a szédelgésnek és botrányos üzelmeknek sívár és szegénytelen napjai megszámálvák, s az ijjesztő mérvben fölbujrázott lelketlen politikai kufarkodásnak a közkerölcs és becsület nevében eleje vétetik; és látni fogjuk végre a monarchia megszilárdulását, mert az alkotmányosság Lajtán innen Lajtán túl nagyot nyer az által, ha a főnálló alkotmányos intézmények ostromlása jövőre megszűnik.

Ezért sorakozik a nemzet mindenütt azon párt zászlója alá, melyre a „szabadelvűség” jelszava iratott, mert ösztönözterüleg érzi, hogy az ország jövője e párt kezébe van letéve, s e pártnak adatott, a benső átalakulás nagy mun-

káját a kormánnyal egyetértve gyorsan és a legkedvezőbbben megoldani, befejezni, mert mint Horváth Boldizsár a napokban mondotta: alkotmányos életünk érdekében az 1867-ik évi kiegyezés csak félmunka volt; a munka másik kiegészítő részét a most létrehozott fusio képezi. A közjogi kiegyezés alkotmányunk helyreállítását tette lehetővé, a valódi parlamentarizmusnak erája csak a fusióval veszi kezdetét!

APRÓSÁGOK.

(Curiosus levél.) O Bessenő 6-dik Martius 1875. Évre. Szeretek Kedves Barátom Imre! Kérlek sépen Kendőtől hogy a 6 ft. ó. é. köldje nekem azzannal visza pósta Által mer én nem tudtam elgyönni mivel nálunk. Aszentálni fogunk hétfőn vagy is 8-án ebb hónapba és én benne vagyok fiával. 2. Én itten köldöm a levél vagy apasz Lora vagy Kanczára és mondja alevélbe hogy tettek a Csiko és én szeretem imeg smeretni is lenni kendtekel T. sz. Hegyes. Ezzel bezárk Levelim ajó Barátod Telbisz Kántso Háziszám 503 Nro O Bessenő. Irtá Csokány Ráfal 68 Katana Führer és vot és én tiszteln atóbb 67 és 68 Katanák akik vélem Temesváron voltak Szajánik Ugri és Krizsán. és én O Bessenőn Tanito vagyok ajan Privadi Iskolát tartam. Kivülről: T. Cz. Pojti Imre földmívelőnek T. Megye Tisza hegyesön egy lóh Pász bennevon.

Egy koresmáros este fáradtan lefeküdt, jó darabig aludt és midőn neje mormogására felébredt, szidta miéért haborgatja és miért nem alszik már. A koresmárosné azt válaszolta: hogy nagyon mérge és nem tud aludni. Mérge pedig maga magára. Ugyan miért haragszol önmagadra? Hát képzeld csak! Tegnap Jóska bácsi megivott öt iteze bort. Minden itezébe beletöltöttem a kellő mennyiséget és úgy szolgáltam fel a bort. Midőn a lize-tésre került a dolog, látva hogy Jóska bácsi pikós, hat itezét fizettettem meg vele. Nos hát miért vagy mérge? Hát azért haragszol, mert a hatodik itezébe, nem töltöttem vizet.

Bigo kisasszony egy igen szeretetreméltó kaczer kis párisi színésznő. Közelebb egy kisebb fajta vidéki városba utazott vendégszerpelni. A szeretetreméltó színésznő roppant mennyiségű bördöt, skatulyát, kézi táskát stb. vitt magával, hanem mikor fölépelt, nagyon is kevés ruhát öltött magára, és tulságosan is hódolt az antikzerüségnek. A kisvárosi közönség öltözékét kellenél kivágotatlnak, kalandosabbnak és felette vállalkozó szellemet kifejezőnek találta. Kerekken kimondva, a püspöki székhely szelid érzelmű közönsége megbotrántozott, és különösen a női rész kijelentette az igazgatónál, hogy ha ez a fölelmetes syren csak még egyszer mutogatja márványkarjait és vaktió vállait, soha többé nem bérelnek. — Ilyen határozott nyilatkozatra, a közbátorságra ügyelő hatóság is kötelességének tartá Bigo Kisasszony ellen föllépni, és nem engedé föllépni. Ez mégis furcsa — mondá a kisasszony. Másutt annál viharosabban tapsoltak, minél adatszöb öltönyben léptem a színpadra, s itt megbotrántkozva fordulnak el tőlem, mert kissé sokat mutattam meg vállamból; mire a rendőrönök udvariasan megjegyzé, hogy a X. közönség meglegszik kevesebb logikával is, hanem valamivel — több tunikát követel.

— Nemde ön ismerté az ifju, erőteljes, egészség Simonint. — Igen, ismertem. — Képzjelé csak. Tegnap déiben még együtt ebédeltünk, kutyabaja se volt, jó kedve volt, irigylendő étvágygyal evett, tréfált, nevetett még mikor elváltunk is, és két órára rá — megnősült!

(Párisi gyermekek.) Két kis leány látogatodit játszik. — Bonjour madame. — Örülök madame? — Vannak gyermekei madame. — Még nincsenek madame. Hát önök? — Nekem három volt, mindjárt az első esztendőben. — Maga szoptatja őket madame? — Istenem az első magam szoptattam madame, hanem annyira elgyöngyítette idegeimet, hogy férjem nem hagyta tovább. A másik kettőt aztán ó szoptatta.

(Uj helyzet.) Mainzban történt. A koresmáros és koresmárosné rég idő óta kellemetlen pórtatvarban éltek egymással, mely sokszor kölcsönös elpáholással végződött. Közelebb ismét ily tetellegességre került a dolog és ekkor az asszony vala vesztés, kitudván azt, hogy férjét semmi sem bánatná úgy, mint ha borát folyón látná, a pinczébe rohant, és elkezeredésében két

szomszédos hordó csapját kiveré. A férj dühösen utána ugrik, és tenyereit a csaplyukakra lapítja. Erre az asszony felhasználja a kínálkozó alkalmat, fegyvertelen férjének megy, és szíve szerint jót elnászpángolja. Szerencsére az egyik szomszéd épen arra ment, s a koresmáros fölszabadítá siralmas helyzetéből, de egyszersmind a feleség számára is kegyelmet eszközölt.

Párisban több ház vindikálja magának azt a dícsőséget, hogy Molliere falai között született. „Nézzék uraim és hölgyeim, — monda egy párisi cicerone a kálanzolt angol családhoz, — ez itt egyike ama házaknak, melyekben Molliere született.”

Egy suhanecznak kedve kerekedett disznót lopni. A lopáson azonban rajta vesztett, s a bíró előtt azzal mentegetőzött, hogy csak tréfából vitte magával. — Menyire hajtotta a disznót? kérdé a bíró. — Két mértföldre. — Ugy a tréfát nagyon messzire vitte, jegyzé meg a bíró, és néhány hónapi fogságra ítélte.

Nagy beteghez hivatott X. orvos, a kinek legerősebb oldalát az képezte, hogy rögtön felismerte a betegség okát-fokát. — Ön (az úterét tapogatva) igen beteg. Hja hiába kevéssé tesztmozgást tesz. Mi a foglalkozása öreg barátom? — Harminez esztendő óta vagyok — levélhordó.

(Törvényszék előtt.) Elnök az apagyilkoshoz: Nos hozhat-e még fel valamit védelmére? — Vádozott: Legyen tekintettel a tekintetes törvényszék arra, hogy árva vagyok.

Böngészet.

III.

N.-Beckerek, 1875. ápril 8.

Nem fog talán unalmas lenni cikkem, ha tárgyát megint az 1871. évi XVIII. törvényezikkből kiböngészem.

Vannak oly községi határozatok, melyek a törvényhatóság jövő és illetőleg helybenhagyására, és ezekről sem a szolgabíróknak sem a megyének tudomása nincsen.

Ha volna minden községünkben annyi értelmi erő, mely megtudja itélni az általa hozott határozatok minőségét és azt, melylyik tartozik a 26. §. rendelete alá:

Es ha minden községnek előjárója és képviselő testülete minden tekintetben kifogástalan lenne, és csak oly határozatokkal nem terjesztené fel, a melyek felterjesztésére a törvény által nem is köteleztetik:

Akkor mi kifogásunk sem lehetne a mostani eljárás ellen.

Ámde nem lévén szabad a tényeket számitáson kívül hagyni, be kell vallanunk, hogy legtöbb községeinkben valamint a virilis ügy a választott képviselői tagok alig alig tudják nevüket oda írni, olvasás, törvény és kötelesség ismeret előttük quantitas ignota.

Be kell továbbá, fájdalom! vallanunk, hogy vannak községi előjárók és képviselők, (tisztélet a kivételeknek) a kik én-jüket fölébe teszik a község érdekének, és inkább tömjéneznek a tulajdon önzésnek, mint a község jóléte s javának.

Ha már most az önző előjáró szövetkezik egy pár hasonzorú képviselővel, és a többi — nos numero sumus — tudatlan képviselő félrevezetésével oly határozatokat hoznak, melyek nem csak a község kárára szolgálnak, hanem a törvénybe is ütköznek, s ha daczára annak, hogy a határozati tárgy természeténél fogva a megyei jóváhagyás szükségeltetik, azt fel nem küldik s be sem jelentik; kérdjük: hol itt a garancia a község részére, és hol van a cél, melyet a törvényhozó intentionált, midőn önkormányzat alapján erős községeket akart teremteni, és letenni az alkotmányos szabadság első talpkövét.

A társadalom minden osztálya ellenőrzést állít fel magán ügyletei végrehajtása körül, a megyékre felügyel a kormány és ellenőrzi tetteit, az alkotmányos parlamenti kormány ellenőrzetik az országos képviselők által, és maga a felség ellenőrzetik a felelős miniszterek által, —

és társának — Le-fükösde-i per. nek — Sztanisavlyev l. iránt. ögnyek — Kupusza-ar. iránti pere. per elődatni fog. OR, kir. tszéki bíró. Pejiti Christinának — járulékaí iránt újított (49—3*) csova közelében, o. é., egy lak- f. é. ápril 15-ig felhivatnak. g. mégis a ma-pos ismerete az vagy gyermek- Nagy Márton, jegyző. * mádjft Bancsova, er Gehelt 15 ft. Nebeneinkommen tuche bis 15. April de. ift, wird doch denischen Sprache T. Competenten, nder sein müssen, Martin Nagy, Notár. (54—3*) ftens in der Ge-tifels vom Jahre en verbunden: unng. — 2 Klaf-reb. den betreffenden theilung, Kauf-ohre Unterfieb ngatißhen, ferb-rißft vollkommen Decrete instruir-Amte in Sartos- März 1875. r Stuhlrichter. (55—3*) in der Gemeinde ahre 1871, wird verbunden: unng. — 6 Klaf-800 []-Klaffter ungerißen, ferb-rißft vollkommen Decrete instruir-Amte in Szatula März 1875. er Stuhlrichter. hitelbank, 9 óraker gyűlését személyes tör-almozottjaik általi meg, hogy az jogával csak az illett részvény és ki részvényeit közgyűlés előtt és a zármérlég igazgató és az választása; to-lás által módó-igazgató választ-igazgató választ-választmányi tag lalt alapszabály-sa. ztása. 6-án. sey István, rsulási elnök. cskereken.

hogy ne kellene a községi képviselőt sáfarkodásának ellenőrzést tenni újbán? hogy emberi természeténél fogva ne lépessen félre.

Valamint a megyei gyűlések jegyzőkönyvei a belügyérhez terjesztetnek fel, úgy kellene a községi képviselők gyűlési jegyzőkönyveit felterjeszteni a megyéhez.

Kettős cél éretnek el, az egyik, hogy az alispán tudomására jutna mint fejlődnek a községi ügyek, és czélszerű utbaigazítás folytán előmozdíthatná a község jólétét; a másik pedig az ellenőrzés lenne, mely által a községi lakosok érdekei védetnének, és törvénytelen eljárások ellenében általmaztatnának.

Sok bajnak, és számos panasznak vétetnék eleje, és a község megóvatnék egyesek önkényétől a nélkül, hogy a panaszkodás gyűlölt utját követni kénytelenítetnék.

Nagyon furesának fog tetszeni, hogy most midőn az ellenőrzés mellett oly melegen szoltunk, tovább böngészve a gyakorlatban egy konkrét ügyet kívánunk tárgyalni, a hol az ellenőrzés köteleit hosszabbra szeretnők eresztetni. De hiába, ez a dolog természetében rejlik, és mi nem tehetünk róla, hogy a világon nem létezik két tökéletesen egyenlő tárgy, s hogy egyikhez ne férhessen szó, midőn a másik azonosnak látszó dolog kifogástalanul hagyatik.

A mint a községi autonomia széles alapra van fektetve, úgy van a megyei önkormányzat oly szűk keretbe illesztve, hogy utóljára oda sem illik az az „ön” szócska a kormányzat szó elébe.

A községi javadalmak bérbeadása csak árverés útján történhetik, de ugyan a 110. § értelmében ha a község érdeke kivételesen a magán utoni egyezkedést javallaná; a vagyon szabad kézből is kiadható.

A megye területén számos hidak tartanak fen a megye költségén.

Ha akár új hidat építeni, akár az ócskát javítani kell, árlejtést kell tartani, és úgy kiadni a munkát. Itt tehát nem providenciát a törvény, és ha százsor is javallaná a megye érdeke a magán utoni egyezkedést, — nem szabad! — muszáj árlejtést tartani.

Eljön az árlejtés megtartására kitzótt határnap, megjelen néhány töke pénzes, a ki soha sem volt ács, jön néhány gazdag ács, és leteszik a bánatpénzt, elkezdődik az árlejtés.

Az egyik mond egy összeget, a másik lejjebb megy egy pár krajczárral. végre hallgat mind, az árlejtő küldöttség elnöke kimondja a „harmadszort” s meg van a vállalkozó.

Ugyan mi történt itt? kérdi a nyájas olvasó.

Mi történt? Hát a sáp játszotta el szerepét. Megegyeztek az árlejtők maguk között már előre, és a komolyan vállalkozni akaró, annak, emennek és amannak egy pár száz forintot nyomott a markába hogy hallgassanak, és meg van a Geschäft; — az így elosztogatott schápot pedig megfizeti a megye pénztára, mert ezt már bevette a vállalkozó az árlejtési összegbe, s biztosította jövőjét minden eventualitás ellen.

Jön az árlejtési jegyzőkönyv az alispánhoz, s ez látván, hogy olcsóbban nem vállalkozott senki, — kénytelen helyben hagyni az árlejtést, és felépítették a hidat például 10.000 forintot.

Ugy-e jól van ez így? Dehogyan van, dehogyan van! hiszen ez merő ámitás, hogy ne mondjuk más valami.

Midőn az árlejtés meg tartott, a teremben állott egy becsületes de szegény iparos; munkát keres, s mert hallotta hogy a vármegye hidat akar csináltatni eljött ő is az árlejtésre, talán megkapja a munkát. Elolvassa az árlejtési feltételeket látja hogy 10% bánatpénzt kell letenni, tehát 1000 forintot.

Uram istenem! honnan az ezer forint. Nincs pénz, tehát nem szólhat az árlejtéshez, visszavonul.

Jönnek a madarak, senki sem hederít feléje, tudják hogy nincs vádiumra való pénze, számba sem veszik és a schábban nem részesül.

Mikor már leülték az árlejtést, a szegény iparos halja, hogy 10.000 forintért vállalkozott N. N. — Ő pedig megcsinálta volna 5000-ért, s akkor is egy ezres tiszta nyereség lett volna.

Igen ám, de ez csak akkor történhetné, ha a vármegye házilag kezelhetné a hidépítést; — de mert ez lehetetlen bár mint is javallja érdekesen a megyének nem szabad megtakarítani az 5000 forintot, sem a szegény becsületes iparosnak nem szabad munkát találni mert ellenőrzés kell, mert nem bizunk a megye kormányzójában; és a legszebb mellette az, hogy mi azt képzeljük, mintha isten tudja mily bölcsen cselekedtünk volna, s mennyit megtakarítottunk.

És mind ez mint mondánk azért történik, mert a megyei adminisztráció kezeli a hidat, midőn a többek közt egy oly baj megakadályozása helyzetetik általa kilitásba, mely ezeket ragad magával s egy egész nemzet társadalmi életét képes felforgatni?

Értjük a fényűzést, mely a pazar pompázó életmódból, föltűnés és fitogtatásvágyból való költségek, majd meg a közérkölséggel ellenkező pénzvesztetésekből áll.

Társadalmi életünk eme egyik legkártevőbb ferde kinövéséről, mely egy a férfiról, mind a nővilágban aggasztó mérvben növekszik — akarunk ez alkalommal e lapok hátsó oldalán annyira, mennyire terünk engedni — szólni.

Törtélelmileg tekintve, időről-időre találkoznak fényűzéssel a társadalom minden rétegeiben, egy a nőnem, mint a férfiak közt.

Az alacsony műveltségi fokot álló népeknek csak egyes irányokban, mint: mértéktelen ivás és evés, lakomázás, temetkezési torok és föltűnő számu cselédtartásban, az emelkedő műveltségen állóknál pedig mesterkéltn túlfinom élvezetekesében, kéjhajhászásban jelenkezik a fényűzés.

Hány fejedelem és főúrnok van foljegyve, hogy 4—5 száz személyből álló kíséretben tett utazásokat; míg mások hetekig tartó násznapok és lakomák által tünnek föl, melyeken mesés mennyiségű tápszerek fogyasztattak el?

I. Vilmos porosz király hatvannégyezer emberből álló testőrségére milliókat pazarolt, csupán azért, hogy napokig élte teljes díszben tisztelegvén, leirhatlan kéjjel végig tekintessen annak hosszú sorain.

Rómában a császárok korában gyöngyöket borban fölolvastva ittak egyes őrgöngy gazdag emberek; mások meg bíborra füstölt juhnyájakat tartottak, sőt egyes halastavak háztökre, kertek meg tornyokra helyeztettek általuk, a lakomázók tiszter is öltönyt cseréltek egy ebédnél stb.

mesterek által; jobb tartósabb holmijai lennének, és megtakarítana évenként 4000 mond négy—ötezer forintot.

De nem szabad, mert nem lehet eléggé ellenőrizni az alispánt — muszáj árlejtést tartani, muszáj a schápot fizetésére segédkezet nyújtani akaratlanul is, és muszáj felemészteni az egész javadalmazási összeget; — hanem egy jó van benne, a legények 8 napig hordják a csizmát, s ekkor elszakad, a ruha pedig rosz, de drága.

Nem tanultuk ugyan a mathesis sublimiort, hanem annyit mégis kikalkulálhatunk, hogy az efféle eljárás — miután a k. k. Hofkriegsrath idejéből származik — sok esetben vagy talán mindég a lomtárba való, és az önkormányzat szó értelmével össze sem fér.

Társadalmi életünk ferde kinövésai.

Midőn a képviselőházban, a legközelebb lefolyt közoktatásügyi budget tárgyalásának alkalmával, a Budapesteni fölláttató fölsőbb leányiskolára előirányozott 6000 forintról szó volt, Trefort Agoston, vallás- és közoktatásügyi miniszter, egyebek közt a fényűzést is fölhozta beszédében, mint olyant, mely egyenesen a nőnem hiányos neveléséből ered.

És győzött, dacára annak, hogy a pénzügyi bizottság ezt a tételt már jóelőre kitorlázta az oktatásügyi budgetből, és hogy a házban is egész párt ellene volt.

Az előirányzatban fölvetett 6000 forint megölön szavazva, pedig pénzügyeink jelen helyzete ugyancsak költe tartja ám honatyáink kezét.

Világosan kitűnik ebből, hogy mily követelődik sürgetik kulturai érdekeink, de különösen a nőnevelés azon mulasztások helyreállítását, melyek e tekintetben a nemzet akarata nélkül történtek.

De valjon, viselhetetnék e még akkor is valaki érzéketlenséggel az általános műveltség iránt, midőn a többek közt egy oly baj megakadályozása helyzetetik általa kilitásba, mely ezeket ragad magával s egy egész nemzet társadalmi életét képes felforgatni?

Értjük a fényűzést, mely a pazar pompázó életmódból, föltűnés és fitogtatásvágyból való költségek, majd meg a közérkölséggel ellenkező pénzvesztetésekből áll.

Társadalmi életünk eme egyik legkártevőbb ferde kinövéséről, mely egy a férfiról, mind a nővilágban aggasztó mérvben növekszik — akarunk ez alkalommal e lapok hátsó oldalán annyira, mennyire terünk engedni — szólni.

Törtélelmileg tekintve, időről-időre találkoznak fényűzéssel a társadalom minden rétegeiben, egy a nőnem, mint a férfiak közt.

Az alacsony műveltségi fokot álló népeknek csak egyes irányokban, mint: mértéktelen ivás és evés, lakomázás, temetkezési torok és föltűnő számu cselédtartásban, az emelkedő műveltségen állóknál pedig mesterkéltn túlfinom élvezetekesében, kéjhajhászásban jelenkezik a fényűzés.

Hány fejedelem és főúrnok van foljegyve, hogy 4—5 száz személyből álló kíséretben tett utazásokat; míg mások hetekig tartó násznapok és lakomák által tünnek föl, melyeken mesés mennyiségű tápszerek fogyasztattak el?

I. Vilmos porosz király hatvannégyezer emberből álló testőrségére milliókat pazarolt, csupán azért, hogy napokig élte teljes díszben tisztelegvén, leirhatlan kéjjel végig tekintessen annak hosszú sorain.

Rómában a császárok korában gyöngyöket borban fölolvastva ittak egyes őrgöngy gazdag emberek; mások meg bíborra füstölt juhnyájakat tartottak, sőt egyes halastavak háztökre, kertek meg tornyokra helyeztettek általuk, a lakomázók tiszter is öltönyt cseréltek egy ebédnél stb.

Erzsébet, Angolország királynéjáról történetileg föl van az jegyezve, hogy halála után háromezernél több öltözk maradt föl.

Ily s ehhez hasonló nyomaira akadunk a történelemben a fényűzésnek, melynek ellensúlyozására időnkint megtették a törvényhozás által a tiltó intézkedések; sőt Angliában a rendőri szabályzat még a ruházatra, étkezésre, temetkezésre és nyilvános mulató helyekre is kiterjedt a 18-ik században.

Azonban csakhamar eredménytelennek bizonyult be minden intézkedés, s a legszigorubb luksuszötvények is csak kivételesen érték el céljukat; mert ha az egyik helyen el is fojtattak, vagy meg is akadályoztatott egyik vagy másik neme a fényűzésnek, más téren ismét életre kapott, még pedig oly módon és oly alakban, hogy a legszigorubb övintézkedések és tilalmak is kigunyoltattak, kicsufoltattak általa; és még azok is, akik az előtt mitsem adtak a fényűzésre, mintegy ösztönt s ingert nyertek általa a tiltott életmód folytatására.

Igy kapott azután sok helyütt csakhamar lábra a pusztá külérzkéség, kéjvádaszat s aljas szenvedélyek kielégítése, melyek az egész társadalmat megmetétyezik; az összes s különvált erők napokig csökkentek; az eszmék, lettek legyen azok a legelőrevalóbbak — testem válhattak; az elhatározások végre nem hajtottak és elpusztultak s elgyengültek általa; míg végre következett az elerőtlenedés, s mindenben beállott a pangás és sülyedés.

Szerencsére nemely ország még elég jókor hozza az legbiztosabb s legcélszerűbb eszközökhöz: a nép művelődésének és erkölcsösítésének előmozdításához.

Ilyenek valának Angolország, Svájc és Hollandia, hol gondoskodva lön a nőnevelés magas kiképzetéséről. Ezen kívül tarsulatok alakítottak a finom műérzetet, nemes szellemi élvezet érdeklődés fölgerjesztésére és a családi s közpolgári erények szilárdítására.

És kevés időre sokkal izletesebb s czélszerűbb ruházat és étkezés, házi burtozat és műszerek váltak föl a nehézkés külpompát s üres ékítményeket kereső 18-ik századbeliüket.

A nőnem magasb és korszerűbb nevelése tehát a legokosabb öv- és orvosser az annyira lábra kapott fényűzés ellensúlyozására.

„Egy socialis reform első lépéseinek tekintem én a női felsőbb iskolát — ugymond Trefort Agoston említett beszédében. — Társadalmunk általában nagyon beteg; föbtegetése a frivolitás és a pazarlás. E bajon törvények által nem segíthetünk, hanem egyedül a nők nevelése által. Számítatlan család megy tönkre Magyarországon a nők fényűzése miatt. Az a gonosz rongy lukszus, mely az utczára vitetik, megmérgezi az egész női szépséget. S ennek nincs más ellenmérge, mint a komoly oktatás, a nők iskoláztatása.”

De hogyan lesz ezáltal a férfiak részéről a bajon segítve? — kérhetné valaki — hisz az volt mondva, hogy a férfiak is fényűzők.

Igen, a férfiak is fényűzők, mondjuk ismételve. Avagy mi okozza az anyai öngyilkosságot, amerikai párhajokat, váltohamisításokat, csődöket és bukásokat, ha nem a túlfeszített igényeknek további ki nem elégíthetése?

A föllet kérdésre adandó feleletünk körülrírását igen hosszúra nyújthatnók. Azonban, nehogy a helyből egészen kifogyjunk, csak azt jegyezzük meg, amit már más alkalommal is mondtunk, hogy a leányokból lesznek az anyák, kik elsőb vannak hivatala gyermekeiket az erkölcsi nevelésben oktatni, s a leendő anyak magasb, korszerű képzése jötkékeny fog viszszaadni az egész társadalomra.

Honthy László

Néhány szó a torontálmegyei közlekedési utakról.

Általában a magyar alföldi síkság, — s különösen Torontálmegye közlekedési utainak nedves idők alkalmávali időt — túrelmet — és lovakat emésztő rosszasága, sőt sokszor csak nem járhatlansága még tűrhettebb azóta, mióta szokva vagyunk vasuton Kikindáról Buda-

TÁRCZA.

Levelék Saroltához.

II.

Multkori levelemben a szív érzelméről írtam. Engedd meg, hogy most az életre s annak viszontagságaira térjek át.

Egy csinos leányt ismertem a fővárosban. Mariának hívták, s egy czukrászdában a czukorkák színezésével foglalkozott.

E leányka csinos és szeretetreméltó volt. Nem csoda tehát, ha szóbeli és írásbeli szerelem-nyilatkozatokkal naponta túl árasztott. Azonban ezen nyilatkozatok közül az ártatlan egyet: hogy? hogy nem? szívéhez engedett jutni úgy, hogy a szerelem miatt (hihetetlen, de igaz!) azt a kevés éret is, a mivel megáldva volt, elveszíté.

Arthur (mert minden ifjú, aki csak novellákban szerepel, így hivatik.) postakocsira ült s eltűnt a láthatárról (mielőtt még egy mézes kalácsból készült holdnak felét megette volna), mint a lemenő napnak egy sugára.

Marián mely fájdalomba sülyedt s megmérgezte magát ugyanazon festékekkel, melyek czukorkáit színezték szókta.

A hírlapok, melyek semmit inkább mint gyilkolási és mérgezési eseteket kürtölgetnek,

azonnal köztudomásra hozzák. Megvallom magam is igen kaptam az alkalmon, mint akkori fővárosi lapszerkesztő, aztán megvallva egyik imádója a szép czukrász leánynak, siettem minél leírni az eseményt, ha jól emlékszem, ily formán:

„Egy ifjú bájos szépségű leány, X. Marián, lakása József utca 15. sz., egy hülsen szélesap iránti szerelemből magát megmérgezte akarta; az odahívott orvosok még nem hagyták fel a reménységgel életben maradására irant.”

— Ezután leirtam, hogy mily szép volt e szerencsétlen leány.

Azt mondják, hogy a végzet örökösök a szerelmesek felett.

Van benne valami, mert Marián egészsége négy nap mulva helyreállt.

Egy napon a kapusnő azzal lepte meg, hogy mig beteg volt három új kérdészködött nála a beteg kisasszony hogylétéről; s azt igérve, hogy rövid idő mulva tiszteletüket teendik.

Ezen urak — jegyezd meg a kapusnő — úgy néznek ki, mintha angolok lennének, mert rendkívüli módon galántok; az egyik öt frtot, a másik pedig plane egy aranyat nyomott a markomba. Pedig higye el, édes kisasszony, hogy bizony Isten nem akartam elvenni, de aztán mégis megdöntöttem, hogy nekik bizonyosan több pénzök van, mint nekem, hát mégis csak elvettem.

Marián egészen meg volt lepelve ismeretlen imádójának ily nagy bőkezúsége felett,

s nem kissé feszülten várta az időt s alkalmat, velük mielőbb megismerkedhetni.

Másnap aztán megjelent a három angol; az egyik oly korán, hogy azt várhatta volna, mikép Marián még ki sem jöhött a szobából; a második délben, a harmadik estalkonyban, mert a kapusnőtől azt hallotta, hogy Marián mihelyest alkonyodik, többé nem szokta elhagyni szobáját.

Az angolok fején a haj freskora volt nyírva. No, de nem is lehetett az másképp, — rövid haj, dühös szerelem, — csakis ez a kettő illik tulajdonképen össze. — Az angolok így gondolkoztak.

A kisasszonynak igen érzésteljes szívének kell lenni, mivel szerelemből magát megmérgezte akarta. — Egy oly nő lény, aki képes legyen magát szerelemből megölni, fehér holló, aki tiszteletet érdemel. Mind hárman nyilatkoztak, minek értelme az volt, hogy szemelyeken kívül 300,000 frank évi jövedelemmel is rendelkeztek. S ezt igérték a kisasszonynyal megosztani, ha ő valahogy kedvet kapna éret-tök magát megmérgezni; — természetesen nem mindjárt — hanem későbbben. Egyelőre semmi egyebet nem kívántak tőle, csak azt, hogy ép oly szenvedélylyel szeretessenek általa mint a hütelen Arthur szeretetett volt.

A szép Marián igen neveltségnek találta ez ajánlatot, de mégis mint jövevény fiatal leányka, nem engedé magát sokáig kéretni — s elfogadta.

Marián mind a három angolba beleszer e

tett; az egyiknek a reggelt, a másiknak a délet, s a harmadiknak az estvét tűzvéni ki „légyott”-ul.

Boldogan élt. — Boldogságában még sem feledkezett meg régi barátjairól.

Ezek csodálva kérdezték tőle, hogy tette meg az első lépést szerencséje megállapítására? „Mióta megmérgezési kísérletemet végez vittem, három gazdag angol lett szerelmes belém.” felelé mosolyogva Marián.

A fiatal leánykák elhatározták, Marián nyomdokát követni, s nem multt el hét, hogy öngyilkosság eseteiket ne illusztrálták volna a lapok ily formán:

„Tegnap egy szép grisetto, lakása X. utca... szám, így és úgy magát kivégzendő, öllö-hegyével szívet szurá keresztül. Szerencsére az öllöhegye igen tompa volt. Remélhető, hogy a szép gyermeket az orvosok vissza fogják adhatni az életnek” stb.

Igy ment ez havonként legalább kétszer. Mint később értesültünk, e grisetto is fogott magának egy baleket.

Ezt a szerelmet úgy hívják, hogy: „gimpli szerelem.” Az az ügy fogdossák e szerelemmel a passagierokat mind a madarászok a gimpli.

Magam is voltam már egyszer egy ily kalitkában, de ideje korán kifeszítettem a kalitka ajtaját s kiszabadultam azért, hogy újra megfogassam magamat.

De menjünk tovább.

pestre a kerek... szeritve a utat — t...
Hog... ellen a p... járhatóva... nagyon... cél mi... nézve a... kérdést... gyen... igénytelen...
Bizt... és jól... kávét, a... több s... igaztalans... faból... zony... utat... csak... istenadta... nincsen... s z e r e n...
tutajokkal... utakon, e... állított... töltés... friss allap... el szokott... hogy a... hamarabb... azon Jap... töltés...
Megy... ságának... rító és... töltés... csolasát... közepén... homokkal... réteg egy... erre...
termesz... ha a hon... ben törté... rendelkez... rendelkez... — nem... lenne, ha... indulhatn... meghumoi...
Ezen... scher S. m... 12-ik szá... esetben... csak homk... tömés hely... kali egy... rendszer... általa tap... nem csak... vésbe és... nézve, de... rem a hum... előálló... azon kérd... egy t a v... tesre borít... leggyakor... onnan le... humus... — azt his... a töltés... helyett... nek a füm... 6 hüvelyk... az egész... beboritása... vékonyabb... módszere... hogy a vég... séges áro... egyszer... betömést... mikor már... ismét föl... melyik ese... nem kell... szárnra... az inkább... alkalom, és... közötti me... desre.
Attól, h... nök úr szer... könnyen... töltéstest... hetne csak... sága hiány... a Fleischer... épen úgy...
Épen ez... arra, hogy... nézve — a... utagnál... nagyobb... szernek.
A legsz... és hamar... egészség... elhanyagolt... gondozást... születtett, s... alatt álló... téseink, ne... mellett... ápolatásuk...
Közleked... munkát, s... ismerik, akik... meggyőződve... váltás... rendsz... alapból az ut...

nyénjáról tör... gy halála után... fenn... akadunk a... nynek ellen... törvény... Angliában... zatra, etke... lató helyekre... ytelennek bi... a legszigo... telesen érték... helyen el is... ztatott egyik... más tere... y módon és... óvintézk... k, kicsufol... k az előtt... y ösztönt s... mód folyta... csakhamar... szat s aljas... z egész tár... s külön... az eszmék... bak — testé... végre nem... ittek általa;... és, s min... ég elég jó... egezlérve... désenek és... Svájcz és... önemnek is... l társulatok... mesz szel... szására és... iláditására... b s z cél... btorzat és... lpompát s... z adbeliek... bb nevel... r orvoszer... ellensulyo... seinek te... yzmond... — Tár... főbeleg... rajon tör... n egyedül... lád meg... zése miatt... z utcára... szépséget... a komoly... rfiak ré... né valaki... ak is fé... ndjuk is... öngyil... amításai... a tulfó... gíthetése?... tunk kö... Azonban... , csak az... omnal is... az anyák... et ez er... ő anyak... fog visz... y László... gyeyi... ság, — s... si utaink... rmetel —... sokszor... ebb azota... ról Buda... asiknak a... tuzvén ki... még sem... hogy tette... ápitására?... et véghez... szerelmes... Marián... né, hogy... e volna a... X. utca... do, ollo... erencsere... z, hogy... z, fogják... kétszer... is fogott... gimpli... relemné... implit... egy ily... m a ka... gy újra... 416

pestre a 32. mérföldnyi távolságot szárnyas kerekében 8 óra alatt átrepülni, ... s kényserre a Beeskerekől Kikindáig 7 mérföldnyi utat — többször 15—20 óra alatt átmozgálni. Hogy az utak jelenlegi siralmas állapota ellen a panasz — s azoknak lehetőleg biztosan járhatóvá tétele iránt az óhajítás általános: az nagyon is természetes; de hogy az óhajított cél mi módon lenne lehetőleg elérhető, arra nézve a „Torontál“ hasábjain megjelent, s ezen kérdést illető nézetek kissé eltérők lévén: legyen szabad nekem is e tárgyhoz néhány igénytelen észrevételt tennem. Biztos és jó közlekedési utakat csak köből, és jól égetett téglából lehet építeni; ez a moka kavics, a többi jó formán csak czikoria, vagy több s kevesebb értékű surrogatum; s valamint igaztalanság volna hibáztatni a kovácsot, ha fából vaskarikát nem tudna csinálni: úgy bizony nem csuda, ha a mérnök sárból asphalut utat nem képes előállítani. Ezzel különben csak azt akarom kifejezni, hogy ott, hol az isenadta humuson kívül más építkezési anyag nincsen, — s ott, hol a közlekedés rendszerént kocsival, és nem csónakkal vagy tutajokkal szokott történni, t. i. a közlekedési utakon, első sorban egyedül a szegény-padra állított, — s általánosan gyűnyoltani szokott töltés csak lehetséges; a mi igaz ugyan, hogy friss állapotban az őszi esőktől túl a renden el szokott érzékenykedni, de az is bizonyos, hogy a tavaszi szelek által egy pár héttel hamarabb megszikkad s járhatóvá lesz, mint azon lapály lenne, melyet a neveltségessé tett töltés áthidal. Megyei főmérnök úr, főispán úr Ö. Méltóságának az utak javítása tárgyában tett kimérintés és szakértői jelentésében a már meglevő töltéseknek meghomokolását, s később kaviccszolását úgy hozza javaslatba, hogy az úttöltés közepén 2 ol szélességű árok kiásandó, és ez homokkal betöltendő lenne, a mely homokréteg egyszerűen alapul fogna szolgálni az erre terítendő kavics rétegen. Késztet nem szenved, hogy a dolog legtermészetesebb és leghelyesebb menete az lenne, ha a homoklás és kavicsolás ugyan egy időben történhetnék; azonban ez, — szemben a rendelkezésre álló közmunkaerővel, s talán a rendelkezésre nem álló pénz — erőtelenséggel — nem kivethető. — Egyelőre nagy nyereség lenne, ha — míg a successiv kavicsolás megindulhatna és haladhatna — legalább a töltések meghomokolása sikerülne. Ezen két esetet különbözteti meg Fleischer S. megyei mérnök úr, a „Torontál“ 12-ik számában közölt levelében; s az egyik esetben azon töltéseken, melyek legközelebb csak homokolándók lennének, az árokbai betömés helyen, azoknak tavasszal homokkál egyszerű beborítását javasolja, s ezen rendszer helyes voltának támogatására nézve általa tapasztalt tényekre hivatkozik; s bár nem csak hogy semmi okom nincsen legkevésbé is kételkedni az állított jó eredményre nézve, de sőt saját tapasztalásomból is ismerem a humus és homok arányos keverékből előálló alkalmas ut anyagot: de erre nézve azon kérdés merül fel, hogy mi biztosítja azt, hogy a tavasszal így egyszerűen a töltésre borított homokréteget, az egész alföldön leggyakoribb száraz és tartós tavaszi szelek után le nem seprik, még mielőtt az a töltés humus talajával összevegyülhetett volna? Ezen — azt hiszem — figyelembe vehető ok miatt a töltésnek tavasszal egyszerű beborítása helyett célszerűbbnek látszik vagy a homoknak a főmérnök úr által javasolt (de legfeljebb 6 hüvelyknyi mély) árokbai tömése, — vagy az egész töltésnek egyszerű, de őszi szeleli beborítása, s a reá következő tavasszal egy vékonyabb réteggel kiigazítása. — Ezen utóbbi módszernek ama felett talán azon előnye lenne, hogy a végleges kavicsoláshoz mulhatlan szükségesség árok kiásási munka ez esetben csak egyszer fordulna elő, míg az ideiglenes homok betömést, a végleges kavicsolás alkalmával (a mikor már melyebb árok lenne szükséges), ismét föl kellene bontani. — Egyébiránt bár melyik esetben egyrésztől kevésbé, vagy éppen nem kellene tartani attól, hogy a könnyen szárnyra kellő homok megszóbjék, s másrésztől az inkább nedves őszi és téli időszak alatt jobb alkalom, és több idő van a humus és homok közötti mechanikai és chemiai összeismerkedésre. Attól, hogy — Fleischer S. megyei mérnök úr szerint — az árokbai tömött homokon könnyen keresztül szivárog nedvesség az egész töltéstestet elzárni fogná, azon esetben lehetne csak tartani, ha a töltés kellő domborsága hiányzanék, a mikor az elzárás lehetősége a Fleischer mérnök úr rendszeré mellett is éppen úgy fennmaradna. Ezen utóbbi körülményből jövőnk reá arra, hogy az utak lehető jó karban tartására nézve — a bármily rendszer szerint építendő utaknál — a fentartási gondozásnak jó formán nagyobb befolyása van, mint magának a rendszernek. A legszilárdabban épített utak is könnyen és hamar elromlanak, — mint a legerősebb egészség — ha a sok apró bajok orvoslása elhanyagoltatik; annál inkább figyelmeztető gondozást kívánnak a gyenge testszervetzel születt. s folytonosan ártalmas befolyások alatt álló gyermekekhez hasonlítható humus töltéseink, nem elég ezeknek nagy kinlódás érdekében tudatos gondozással alappal tárgyalta a lapok hasábjain a csatornázás eszményének megvalósítását? stb. és egy ily elismert szakférfiaval mert szembeesni az ismeretlen gyarló egyéniség? Van a népeknél egy érzet, egy érdek,

zöletni, s — ami főddog — elegendő számú udjakat alkalmaztatni nem fognak, vagy míg a közterhek, csak valamennyire is lelkiismeretes viselése és teljesítése csak álom, és jámbor óhajítás marad: addig a közmunkáktól valami kielégítő sikeres eredményt várni, valószínűsége önmagát. Igaz, hogy ez utóbbi észrevételek a dolognak nem műszaki oldalát érintik, de azzal annyira szoros összefüggésben vannak, hogy én részemről azon kérdésre: hogy közmunkaerővel épített, s kellő gondozás nélkül hagyatni szokott utaink mikor lesznek biztosan járhatóak? aligha úgy nem felelnék, hogy: majd ha fagy. Fekete László, Tisz. szab. mérnök. Meriman új találmányú „uszó öltönye“. (Az „Illustrated London News“ után.) Még a múlt őszi elején történt, hogy egy amerikai gőzsről, mely az ír tengerpartok felé közeledett, Boyton kapitány magára véve a Meriman amerikai polgár által feltalált uszó öltönyt, kísérletet t a tengerbe ugrott, s 7 órai tengeri utazás után szerencsésen elérkezett a trefáskai kikötőbe. Ezen idő óta Boyton kapitány a Meriman-féle uszó öltönyt több rendbeli kísérletben mutatá be az angol közönségnek, célja lévén ezen fontos találmányt, különösen a vízből való kimentésnek megbecsülhetetlen, Európával megismertetni, s azt a hajózási társulatoknak, sarkvidéki utazóknak, nemkülönb az életmentő eszketeknek megszerzés és használat végett ajánlani. Boyton kapitány ezen uszó öltönyben legutóbb a Themzén Londonból Greenwich egy kis kőjutazást tett, melyen öt Morgan hadnagy és Willis orvos is követé. A Westminsterhidnál ugrottak a Themzébe, természetesen nagy számú közönség jelenlétében. Boyton kapitány barátai és több szakférfiu gőzösnök kísértek az utasokat, kik vigan haladának — sok apróbb csónaktól körvezeve — a Themze hajzáin. A Meriman-féle uszó öltönyt, erős gutta-perka szövettel van készítve, s 5 légtartója van melyeknek segítségével képes az illető magát a vizen fentartani. A nadrágszárak lábbeliben végződnek, a dolmány pedig csuklya van egybezőve, a szemek, az orr és a száj számára kis nyílásokkal. A fontebbi alkalomkor Boyton kapitány egy — szintén gutta-perkából készült kis sarkját és egy szorosan bezáródó vízmentes bőrdönt is vitt magával amabban röppentyűk s egyéb jeladásra szolgáló készülékek, emebben pedig élelem-szerek és szivarok valának elhelyezve. Az utasok mindegyikének evezője volt, lábaikhoz pedig egy kis lobogó erősítve. A kis flotilla ekkép viganhaladott a Themzén lefelé. Utközben Boyton kapitány kísérleteket tett a mentő kötéllél; egyik gőzsről ugyan is kötelet bocsátottak le, s ennek végét ő felfogta s azzal egy — meglehetősen távolságra elhelyezett s a vesztélyben lévő hajót jelképző derenglyéhez evezett. Ezen kissé fáradságos munka után elővéve a bőrdöntől az élelmi szereket, mind harmón kényelmesen faladoztak. Két és egy negyed óra után az egész társaság elérkezett szerencsésen Greenwichbe, hol a nagyszámú közönség lelkes „hurrah“ kiáltásokkal fogadá őket. A 7 angol mérföldnyi vízi utat minden nagyobb kimerülés nélkül tennék meg, s ekkép a Meriman-féle uszóöltönyt célirányossága fényesen bebizonyult, hozzá téve, hogy Boyton kapitány uti társai csak ezen alkalommal tevék abban első kísérletüket. Ezen találmány, a folyamok mentében vagy tavaknál felállított életmentő intézeteknek, nemkülönb halászoknak, vadászoknak s különösen vízi munkalatoáknál nagyon jó szolgálatot fog tenni, s így csak közönnyel tartozik a világ Amerikának, hogy ismét egy új találmánnyal gazdagította. Legközelebb Boyton kapitány ugyanazon uszó öltönyt egy nagyobb tengeri útnak fogja kipróbálni, szándéka lévén Dowertől Calaisig ezen öltönyben evezni át a tengeren. R. Panaszok a közönség köréből.* Nagyérdemű szerkesztő úr! Becses lapja f. é. ápril 1-én megjelent számában „Panaszok a közönség köréből“ című levélformára egy rendreutalító megjelzést tenni erkölcsi kötelességünknek tartjuk, nem azért mintha Bartók úr levelére közönségünk köréből választ egyáltalában nem reméltünk volna, hanem igen is azért, mert a válaszoló czéltűvészetten oly tárgyra csapott át, a mely csak az undorító személyeskedés megbotránkoztató bélyegét tünteti fel. Hogy mily egyszerű szubancz volt, ki a tárgyhoz a tudományosság teljes mellőzésével hozzá mert szállani mutatja azon körülmény, mely szerint ő Bartók úr e dicséretes kezdeményezéséről elhallgatva egyenes és pusztá egyéni bírálat örvényébe sodortatta magát: nem gondolván meg azt, hogy egy állami hivatalnokot bíral egyéni qualificációjában, kit 10 év előtt a Nagyméltóság földm. minister hivatalos állásában megerősített, kit tudományos tapasztalatok gyűjtése végett a magas kormány külföld meglátogatására érdemesített, — de ne haladjunk oly messzire! nem Bartók János úr volt-e az, ki városunkban a Fröbel-gyermekkert megállapításában fáradozott s e nagy munkát a szülőik örömeire keresztül is vitte? Vagy nem ő volt-e az, ki vidékünk érdekében tudományos alappal tárgyalta a lapok hasábjain a csatornázás eszményének megvalósítását? stb. és egy ily elismert szakférfiaval mert szembeesni az ismeretlen gyarló egyéniség? Van a népeknél egy érzet, egy érdek,

egy eszme, mely ural minden érzetet, érdeket, eszmét és ez a haza érzete, érdeke eszméje; — ettől látjuk áthatva Bartók urat is midőn felolvassai estélyével nem csak a köznapit élvezetek, de már tudományos oldalú hasznos szórakozások bemutatását s másoktól folytatását czélozta; és ily szándékot — ama ismeretlen durva eljárásaként — még csirájában elfojtani, csak a legvétkesebb (de haszatalannak is) erkölcsöknek fogjuk tartani. Pedig éppen hazánk sorolható ama szerencsétlen országokhoz, hol a tudomány a minden jónak alapját csirájában rejtett magva elhívte nagyrészt mostoha talajágra talál, hol a kellő mértékben nem ápoltaik; pedig hogy külfölddel a versenyt minden tekintetben kiállhassuk, hogy a töle irigylet jöletet nálunk is fellallassuk, kell, hogy hazánk népességének az általános nevelést és oktatást minél szélesebb körben megadjuk, — s jaj is azon nemzetnek, mely e tekintetben eszközökkel nem bír; az ily nemzetre a mai fejlődő korban nem várhat más, mint nélkülözés, alávetettség és porbaroskadás minden irányban. Ez és ilyféle eszmének megfelelő működést kötelessége minden polgárnak az invasioktól megvédeni; pedig az ismeretlen válaszó, ez eszme szemmel nagyságától áthatva nincs, nincs mert nem szivott oly eszmékkel telített levegőt, a mely egy nemes érzelmű kebelben a mivelttség magasztos illatát fejlesztí. Mindezekért szükségének láttuk, hogy jövőben az államhivatalnokok működéseikben ellenőrizve, még kevésbé megbíralva ily simple fizkök által, ne legyenek, a fenti rövid magyarázatot adni. Nagy-Szt.-Miklóson. Több érdeklét. HIRHARANG. * Alkalmatlan utcai koldusgyermek. A nagytutczán nem mehet az ember anélkül, hogy vagy hat darab utcai koldusgyermek körül ne fogja s alamizsnáért ne kérjen. Ez még mind rendjén volna, ha az illetők kissé szemtelenséggel nem gyakorolnák uton álló mesterségüket. Ugyanis azt a szokást vették fel, hogy követik az ott járó kelőket, s mindaddig alkalmatlankodnak sűrő hangokkal, míg az illető járókelő megunva a sujjakolást megváltja magát az insulástól. — Ajanljuk e kis zsebmetszőket erélyes rendőrségünk figyelmébe. * Adófizetés. Ugyancsak sietnek az adó lefizetésével a választói joggal élni akarók. — Különösen szerb testvéreink örülnek a most hozott póttörvény erre vonatkozó paragrafusának. * Legjobb az egyenes ut. Az itteni kincstári erdőben, melyet a mulatni szerető közönség nyáron át igen sokszor fel szokott keresni, — nem bír egyenes közlekedési uttal, s emiatt több kocsiösszeütközés történik. — Jó volna felkérni a kincstári ügyész urat, hogy az utnak egyenes kihatását megengedni kegyeskedjék. Ösmerve őt, hisszük, hogy egész készséggel fog engedni a felszólításnak, mert ő a reformnak embere. — Jó lesz, ha a város e tárgyban megkeresi. * Énekművés. Angyalfi baritonista néhány nap óta városunkban időzik, s mint értesülünk, hangversenyt szándékozik rendezni. Angyalfi remek hanggal rendelkezik, ritka oskolával bír, föllejtével bizonyosan élvezetet fog nyújtani városunk közönségének. * Batyu májális. Ha az idő május első felében kedvezni fog, az itteni kincstári erdőben „batyu májális“ fognak egynehányan rendezni. — Van tehát kilátás a prehensióra megint elég. * A lovak összeírása. A megyében a lovak összeírását a nagy hideg és havak miatt újév után nem lehetett foganatba venni, de várni kellett, míg az idő kissé elviselhetővé vált, s emiatt késett az összeírás, mely most már az egész megyében befejeztetett. * Gazvilágítás. Sokat beszéltek azelőtt a gazvilágításról, most úgy látszik, szünet állott be. Hej, pedig de el kellene ezt a koromszétterítést kissé észlatni. — Vigasztal, hogy derék polgármesterünk figyelmét ez sem fogja kikerülni. * Operatársaság. Beszélük, hogy egy operatársaság akarja városunkat meglátogatni. Énekelünk, és énekelünk ma is a pénzellenesség özőnében; azért nem merünk az operának valami paradicsomi napokat jósolni, mert itt a paradicsomot csak úgy ösmerjük, mint szösz. * Közygűlés. A torontáli hitelbank és takarékpénztár e napokban tartá évi rendes közgyűlését. A derek igazgató jelentése általános meglegedést és tetszést szült. — Jövő számunkban bővebben fogjuk részletezni. * Tavaszi munka. A hosszú tél miatt elkéstek gazdáink a tavaszi munkával. Folyik is most kettőzött erővel. A vetések állása jelenleg bötermesseli kilátással kecsegtet. * Torontálmege sorozó járásában az 1875. évi fősorozás befejeztetvén, melynek összes eredménye a következő: A hadsereg (hadtengerészet) jutaléka javára: a) kiveteltelt 1875-ik évben 1421, b) hátralék az 1874-ik jutalékból 84, c) az 1874-ik évi végleges számbavétel óta fedezendő 93, összesen 1598. — Erre állítottat a hadseregbe: a) az 1874-ik évi végleges számbavétel óta 1875-ik évi fősorozás kezdetéig eszközölt utóállítók következtében 131, b) az 1875. évi rendes fősorozás folytán 1461, összesen 1592. Marad 6 főnyi hátralék. — Póttartaléki jutalékul: a) kiveteltelt 1875. évre 142, b) hátralék az 1874. évi jutalékból 410, összesen 552. — Erre fedezéstül beosztatott: a) az 1874. évi végleges számbavétel óta az 1875. évi fősorozás kezdetéig eszközölt utóállítók követ-

keztében 1, b) az 1875. évi rendes fősorozás folytán 379, összesen 380. Marad 172 főnyi hátralék. — A honvédséghez: a) II. korosztályból 154, b) a III. korosztályból 376, összesen 530. A felúlvizsgáló bizottság elé 308-an rendeltettek. — Távol maradtak a sorozástól: a) az I. korosztályból 373, b) a II. korosztályból 304, c) a III. korosztályból 231, összesen 908. * Hangverseny. Járt egy pár fiatal ember házról házra páholy jegyeket kínálni az ápril 3-án tartandó hangversenyre. — A közönség, illetőleg egyesek csupa álszegenyből megvették a jegyeket, s öt forintjával elkelt majdnem mind annyi páholy. — Ápril 3-án este külön világítva a színház, a közönség elfoglalta a drága aron megvásárolt helyeket, és 9. oráig bámulta a színpadot, a hol egy zongora állott. — Végre kilép 16. urfi fekete frakban, fehér keztyűben, és valami rendjellel ellátva; — mindegyiknek kezében egy iv papír (a kóták) félkörben felállnak s meghajlítják magukat. R. karmester oda lép a zongorához, reá ut egy billentyűre, a felkorbe lép, egy asztalka elébe áll, s pälczájával taktust ver, és a 16 ur rá kezd egy nótára és énekelnek. — Az ének hasonlított egy falusi gyermek csapat dalolásához, a kik várva a püspököt, betanultak valami dalt, mely magában véve jó lenne, ha a szegények el tudnák énekelni, de mert félnek is, meg szegénylik is magukat, hát sok kikszer mellett valahogy eldudolják a leczkét. — Végig hallgatta a jámbor közönség az éneket, és kötelességszerű tapsokban részesíté a dalárda tagjait, az énekesek meghajtották magukat, és elpályáztak. Erre kijött a fiatal R. és eljártott a zongorán egy darabot. A darab jó lehetett, R. nagyon jól játszott, csak minden érzés nélkül, közönség azonban tapsolt. — Most kilépett az öreg R. és vele egy ur. R. a zongorához ült és ama ur kezdett énekelni. Elénekelte az első strophát a közönség nagy örömeire, de ő nem tágitott, hanem egész lelkiismeretesen énekelte a második harmadik és hatodik strophát. Mit mondott el? azt senki sem tudta meg, de azt sem vehette ki mily hangon énekel, csak azt tudtuk, hogy az ének német volt. Aztán megint a fiatal R. zongorázott, aztán a kar énekel, aztán megint R. zongorázott, aztán megint a kar énekel. — Ugye unalmas az a sok aztán? hát éppen olyan unalmas volt a hangverseny, és az ember nem tudta megelődje-e és bosszankodjék? vagy szegyenlje magát? mert R. zongora játékát kivéve, a többi minden kritikán aluli volt, de a közönséget megfizettették, dacára hogy soha oly élvezet nélküli estét a beeskereki közönség nem töltött. Tíz és fél órakor vége volt a hangversenynek. A theater Tóni elkezdte a padolatot felszólalni, kiabált le felé embereink: „Anziehen die Schrauben! — Nachlassen! Besser nachlassen! ket nit! kud is!“ és ez volt a közönség mulatsága és a Concert második része, mely 11 és fél óráig tartott. Ekkor kezdett 5 pár táncolni. Lent a teremben egy pár úri ember járkált feltett kalappal, és úgy nézett ki a hangverseny terme mint egy schwarze Redoute, a hol Burschok pipa szóval mulatnak. Valóban sokra vitte Beeskerek, és ha ez így megy fokontint, majd utóljára egy werkelmann is hangversenyt hirdet, és öt forintos páholy árak mellett elhúzza a „Der Wenzl kommt“-ot. — A mai világban, a hol minden embernek pénzre van szüksége, megfogható, ha valaki azért kíván pénzt, mert előadása által élvezetet szerez a közönségnek; de ha valaki tanulni akar, az tanuljon otthon, de ne hirdessen hangversenyt, s ne kerjen 5 főt páholyért, hogy a közönség előtt tanuljon, mert ez nem illik, és a közönség, mely áldozni kész, nem érdemli, hogy reá szedessék. * A „Vasárnapi Ujság“ ápril 4-diki száma következő tartalommal jelent meg: — Kriza János (arczéppel) — Czérna Tamás. (Elbeszélés.) — Velence (3 képpel). — Két francia államférfi (Buffet az új miniszterelnök és Audiffret-Pasquier hg. a nemzetgyűlés elnökének arczképpel.) — Utazás a föld közepébe. (Verne elbeszélése, képekkel.) — Végtelenség. (Költemény, Vajda Janostól.) — A molnár-utca. (Fővárosi tárca Borostyáni Nándortól.) — A hétről. — Iradalom és művészet, köztintezetek, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára évnegyedre (apr.—jun.) 2 frt; a „Politikai Ujdonságok“ kal és „Magyar Gazdá-“val együtt 3 frt. TÖRVÉNYTEREM. A n.-becskereki e. f. kir. törvényszéknél 1875. évi márczius 31-én tartatott nyilvános ülésben következő perek előadattak: Előadó: STANKOVITS GYÖRGY, kir. törv. bíró. 7446. sz. p. 1874. — A csatádi kir. kincstári uradalom felpertesnek — az upécsi közszékpáleres ellen, ingatlanok visszaadása iránti újító perében. 8035. sz. p. 1874. — Paszku Dimitrie felpertesnek — Paszku Mária és pertársai alperesek ellen, fekvőeségek tulajdona birtoka és ingóságok kiadása iránti tárgyában. 738. sz. p. 1875. — Nikolett Nera (Mela) felpertesnőnek, Knezev Luka és Knezev Gyurka alperesek ellen 400 ft. tóke és jár. iránti ügyében. A torontálmegei takaré- és hitelbank 1875. évi márczius havi Forgalom-kimutatása. I. Takarékpénztári betételek. Állásuk 1875. évi február végével . . . ft. 334879-77 Betételek márczius hóban . . . ft. 28431-79 Összesen . . . ft. 363311-56 Viszafizetések márczius hóban . . . ft. 11825-91 Állásuk márczius végével . . . ft. 351985-65 14*

II. Folyó számlai üzlet.	
Szenvedőleges egyenleg február végével	ft. 15553-45
Bevételek márczius hóban	ft. 4524-21
Összesen	ft. 20077-66
Kifizetett márczius hóban	ft. 1522-12
Szenvedőleges egyenleg márczius végével	ft. 18555-54

III. Betéti levelek.	
Állásuk február végével	ft. 5750-
Betételek márczius hóban	ft. 700-
Összesen	ft. 6450-
Visszafizetések márczius hóban	ft. 1850-
Állásuk márczius végével	ft. 4500-

IV. Leszámlálási üzlet.	
Bankvált. A tárcza állása február végével	ft. 300072-43
Leszámlált váltók márcziusban	ft. 112217-
Összesen	ft. 412289-43
Visszafizetett váltók márczius hóban	ft. 65262-77
A tárcza állása márczius végével	ft. 347026-66

V. Leszámlálási üzlet.	
Hiteleglet. A tárcza állása február végével	ft. 44635-
Leszámlált váltók márczius hóban	ft. 6425-
Összesen	ft. 51060-
Visszafizetett váltók márczius hóban	ft. 7965-
A tárcza állása márczius végével	ft. 43095-

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény. (57-1)
Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1874. évi XXXIII. t. cz. 12. §-a, 5. pontjának és 108. §-ának pótlásáról alkotott 1875. évi VI. t. cz. 1-ső és 2-ik §-a szerint az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok névjegyzékébe mindazok felveendőik lévén, a mennyiben más-különbön is választói joggal bírnak, kik a megelőző évi egyenes adót, illetőleg a megfelelő adóhátralékot folyó évi ápril 15-ig bezárólag lefizették, s ennek megtörténtét a központi választmányhoz folyó évi ápril 16-ig benyújtandó felszólamlásaik utján, az idézett törvény 14-ik §-ában megállapított módon igazolandják.

Ennélfogva az idézett törvény ezen intézkedése azzal tétetik közhírré, hogy az elkészült s a központi választmány által kiigazított névjegyzék, folyó évi ápril 16-ig bezárólag a városi kiadói hivatalban újabban is közzemlére kitéve leendő, s az a hivatalos órákban mindenki által megtekinthető, s a ki abból azon körülménnyel fogva maradt ki, mert a megelőző évi egyenes adóját, illetőleg megfelelő adóhátralékát a névjegyzék elkészültéig le nem fizette, — a mennyiben a törvény ide vonatkozó újabb intézkedéseinek megfelel s hátralékos adóját ápril 15-ig lefizetendő, felszólamlását folyó évi ápril 16-ig érvényesítheti; a felszólamlások az adónak megtörtént lefizetését tanúsító okmányokkal felszerelve, a polgármesteri hivatalhoz f. évi ápril 16-ig bezárólag nyújtandók be.

A beérkező felszólamlások pedig f. évi ápril 17-ől ápril 20-ig lesznek közzemlére a kiadói hivatalban kitéve, s azokra az észrevételek ugyancsak folyó évi ápril 20-ig bezárólag a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

Kelt N.-Beeskereken, 1875. évi márczius 31-én.

Kulifay Lajos,
polgármester, mint központi választmány elnöke.

Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a városi számvevői hivatalnál betekintheők.

Kelt N.-Beeskereken 1875. évi ápril 5-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Hirdetmény. (48-3)
A Temes folyó mindkét parti töltés vonalának Módos Botos közti részére vonatkozó tervek s egyéb okmányok, jelesül helyzetrajz, homrelvények költségvetések a 719-733 baipartii közli alternatív hossz szelvény, ugyanannak költségvetése a 760-765 balparti profil közli a 70-ik át-metszéssel párhuzamos töltés vonalhoz szelvénye, ugyanennek költségvetése a 70-ik át-metszés helyzeti hossz és keresztelvénye a 30-ik át-metszésen építendő töltés terve, elő mérteke előirányzata árjegyzéke költségvetése és építési leírás az 1874. évi XXXIX. t. czikk. 12. §-a értelmében 1875. évi márczius 13-ik napjától kezdve bezárólag f. é. ápril 11-ik napjáig a Módoson Torontálmegyében a szolgabírói hivatalnál közzemlére kitétetnek.

Felhivatnak a Temes-Bega völgyi vízszabályozási társulat érdekelteit, hogy az érintett tervezetek elleni felszólamlásaikat a kitűzött idő alatt a módosi szolgabíró-ságnál benyújtsák.

Temesvárott, 1875. évi márczius 9-én.

Röth László,
alispán.

Arverési hirdetmény. (51-3)
A nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telexkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a torontálmegyei árverésztár végrehajtó részére 1365 ft. o. é. tőke és jár. kielégítése végett néhai Rankovits Demeter hagyaték végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a mellenczei község 557. számú tjkben 1516 fra becsült 18 hold urbéri szántóból álló ingatlan vagyonának végrehajtás utján elárverezése elrendelvé, ennek Mellencze helység községhezatal leendő eszközlése III-ik határidővel 1875. évi május 1-ső napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy a fennebb körülírt ingatlan javak ezen árverésnél becsáron alul is eladhatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételár pedig 2 részletben, és pedig az árverésnél azonnal felezésért, és további három hó alatt az utolsó részt 6% kamataival együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletbe lézen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telexkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszermind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telexkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen telexkönyvi hatóság székhelyén lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésük, és továbbá három hó alatt az utolsó részükre Dr. Györgyevits Mihály h. ügyvéd személyében ki-nevezett gondnok által fognak képviselteni.

Vége a prrdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen k. telexkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegre fognak utasítatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó jelentéssel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beeskereki e. f. kir. törvényszék telexkönyvi osztályának, 1875. évi február 27-én tartott ülésében.

12 szám. B. v. k. (59-1)

II. árverési hirdetmény.
Ezennel közhírré tétetik: miszerint a tekintetes nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telexkönyvi osztályának 1874. évi december 31-én 10046. sz. a. kelt végzésével a es. kir. kiváltságolt általános osztrák földhatalintézet részére Rosenfeld Mörizc hagyatékához tartozó 490. nagy-beeskereki tjkvi számú 20,000 ft. becsértékű háza nézve elrendelt árverés f. é. márczius 15-én sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. ápril 14-ik napja d. e. 10 órára kitűzetelt.

Kelt N.-Beeskereken, 1875. márczius 16-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat. (50-3)
Alulírott járás-kapitány részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Mokrin mezővárosában üresedésbe jött jegyzői állomás, melylyel 600 ftnyi fizetés, és lakber fejében 125 ft. o. é. van összekötve, folyó évi ápril 19-én választás utján be fog tölteni.

Ennélfogva a pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében kellőleg felszerelt folyamodványait a fent kitűzött választási napig hozzám nyújtsák be.

A magyar, szerb és német nyelvbeni jártasság megkivántatik.

Kelt Mokrinban, 1875. évi márczius 16-án.

Lujanovics Uros,
járáskapitány.

Hirdetmény. (56-2)
N.-Beeskerek város hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a városi rendőrség számára folyó 1875. évre, szükségelt ruhanémek, jelesen 17 darab Atilla kék posztó, 30 darab magyar nadrág kék posztóból, 13 darab blousz kék posztóból, 30 darab köpönyök szürke posztóból, 30 darab bönadrág szürke posztóból, 30 darab nyári öltöny zwilch vászonból, 30 darab sapka kék posztóból, 30 pár csipő fény mázos bőrből, beszerzésére folyó évi április 25-én délután 3 órakor e városház kis termében nyilvános árlejtés fog tartatni melyre a válaikozni kívánók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Pályázat. (53-3)
Néhai Mattanovich Antal volt szent-jános községi jegyző halála által üresedésbe jött községi jegyzői állomásra a pályázat kiíratik.

Ezen jegyzői állomással 500 ft. évi fizetés és 30 ft. utazási költség készpénzben, szabad lakás házi kerttel, a kenyérszükséglethez mérten buzaörléshez ingyen kiállítandó lovak, fa- és szalmaszükséglet ingyenes beszállítása, és két darab marha szabad legeltetésével van összekötve, a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak mellett.

Felhivatnak a torontálmegyei t. szigorló bizottsága előtt vizsgát lelett jegyzői urak és jegyzői jelöltek, kik e jegyzői állomásra folyamodni óhajtanak, hogy felszerelt folyamodásukat, kitüntetvén abban, hogy a hivatalos magyar nyelvet írásban és olvasásban, ezen felül a köztudott román nyelvet tökéletesen bírják, az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelve 1875-ik évi ápril 20-ik napjáig, mint a választási napig, alulírt szolgabírónál benyújtsák.

Bánlakon, 1875. évi márczius 21-én.

Milutinovics Sándor,
szolgabíró.

Hirdetmény. (49-3)
Baranda községjegyzőségénél, Pancsova közelében, egy díjok fölvetetik; havi fizetés 15 ft. o. é., egy lak-szobával, és a mellékereset 1/3 része.

Ez állomáért pályázók kereseteiket f. é. ápril 15-ig Baranda község jegyzőségéhez benyújtani felhivatnak.

Noha Baranda egy szerb ajkú község, mégis a magyar és német nyelv szö- és írásban alapos ismerete az illető folyamodótól — mely csak nőtlen vagy gyermek-nélküli özvegy lehet, kívántatik.

Baranda, 1875. évi márczius 15-én.

Nagy Márton,
jegyző.

Kundmachung.
Beim Gemeinde-Notariate Baranda nächst Pancsova, wird ein Diurnist aufgenommen; monatlicher Gehalt 15 fl. ö. W., nebst einem Wohnzimmer, dann vom Nebeneinkommen den dritten Theil.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche bis 15. April l. J. beim Notariate in Baranda einzureichen.

Obwohl Baranda eine serbische Gemeinde ist, wird doch die gründliche Kenntniss der ungarischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift von den betreffenden P. T. Competenten, welche ledigen Standes oder Witwer ohne Kinder sein müssen, gefordert.

Baranda, am 15. März 1875.

Martin Nagy,
Notár.

Concurs. (54-3)
Zur definitiven Belegung des Notariatspostens in der Gemeinde Jarfasdin im Sinne des 18. Gefezgartikels vom Jahre 1871 wird der Concurs ausgeschrieben.

Mit diesem Posten sind folgenden Gebühren verbunden: An Gehalt jährlich 300 fl. — Naturalwohnung. — 2 Klastert hartes Brennholz und — 2 Klastert Brennstroh.

Außerdem werden folgenden Gebühren von den betreffenden Parteien entrichtet. Für die Verfassung eines Theilungs-, Kauf- oder Verkaufs-Vertrages 2 fl. — Für ein Gesuch ohne Unterpfand 50 fr. — Für einen Viehpaß 10 fr.

Competenten für diese Stelle müssen der ungarischen, serbischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift vollkommen mächtig sein, und haben ihre diesfälligen mit dem Defrete instruirten Gesuche bis 12. April 1875 beim Gemeinde-Amte in Jarfasdin einzureichen.

Vom Stuhlrichter-Amte Verlaß den 20. März 1875.

Der Stuhlrichter.

Concurs. (55-3)
Zur definitiven Belegung des Notariatspostens in der Gemeinde Szafula im Sinne des 18. Gefezgartikels vom Jahre 1871, wird der Concurs ausgeschrieben.

Mit diesem Posten sind folgende Gebühren verbunden: An Gehalt jährlich 500 fl. — Naturalwohnung. — 6 Klastert weiches Brennholz. — Schreibepfejen 60 fl. — 800 [1]-Klastert Chargengarten zur Verfügung.

Competenten für diese Stelle müssen der ungarischen, serbischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift vollkommen mächtig sein, und haben ihre diesfälligen mit dem Defrete instruirten Gesuche bis 13. April 1875, beim Gemeinde-Amte in Szafula einzureichen.

Vom Stuhlrichter-Amte Verlaß am 21. März 1875.

Der Stuhlrichter.

Nyilvános köszönet!
Az itt meghalozott Blaha Antal m. kir. nyugdíjazott mérnök hátrahagyott 5 kiskoru árváinak nevében lekötelezve érzem magam Meltóságos Hertelendy főispánnó Ó Meltóságának legalázatos, valamint mindazon t. jöltévőknek, kik a fennevezett árváknak 103 ft. 40 kr. segélyt nyujtani méltóztattak, a legmelegebb s leghálásb köszönetemet nyilvánosan kifejezni.

Legyen a kis árvák fohásza és hálája a mélyen t. adakozóknak, e jöteteményökért a köszönet.

Kelt N.-Beeskereken, 1875. évi ápril 4-én.

(60-1)
Teplý Ferencz,
m. k. mérnök mint gyámok.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.